

ABD GÜNDEMİ

TUSIAD-US, 1250 24th Street, NW, Suite 300, Washington, D.C. 20037 U.S.A.
Tel: +1(202) 776-7770 Faks: +1(202) 776-7771 Email: usoffice@tusiad.us

SAYI: 60

13-21 OCAK 2009

BU HAFTA:

Barack Obama Andiçerek Göreve Başladı

- **Barack Obama Andiçerek Göreve Başladı**
- **Obama'nın Adalet Bakanı'ndan Açıklama: "Sulu Sorgu İşkencedir"**
- **Hillary Clinton'ın Konfirmasyon Oturumu Senato'nun Dış İlişkiler Komitesinde Gerçekleştirildi**
- **Senato'dan Obama'nın Atamalarına Onay**

20 Ocak Salı günü Barack Obama andiçerek ABD'nin 44. Başkanı oldu. Washington'da Kongre binasının önünde kurulan platformdan tüm dünyaya seslenen Obama, yemin töreninden sonra yaptığı konuşmasına eski Başkan George W. Bush'a teşekkür ederek başladı.

Ülkenin içinden geçmekte olduğu krize değinen yeni Başkan, sadece ekonomi alanında değil aynı zamanda eğitim, sağlık hizmetleri, enerji ve çevre konularında da ABD'nin zor günlerden geçmekte olduğunu fakat ortak amaçlar çerçevesinde cesaretle biraraya gelmiş bir ABD'nin asamayacağı hiçbir zorluk olmadığını belirtti. Kendisini bekleyen tüm zorluklara rağmen ABD'nin hala dünyanın en güçlü ulusu olduğunu söyleyen Obama, ABD halkının bugünden başlayarak kendini toparlaması ve ABD'yi yeniden yaratması gerektiğini belirtti.

Obama, konuşmasının önemli bir bölümünü ayırdığı dış politikaya dair bölümde su sözlere yer verdi: "Bugün en büyük baskentlerden babamın doğduğu küçük köye kadar bizi bekleyen halklara ve hükümetlere sesleniyorum: ABD, barıs ve haysiyet içinde bir gelecek isteyen her ulusun kadın, erkek, çocuk, herkesin dostudur ve yeniden liderlik yapmaya hazırdır".

ABD'nin sorumluluk bilinci içinde Irak'ı kendi halkına teslim edeceğini, Afganistan'da barısın temini için elinden gelen herseyi yapacağını, ABD'nin eski dostlarıyla ve

önceki rakipleriyle nükleer tehdidi azaltmak ve küresel ısınmayı yavaşlatmak için inançla çalışacağını söyledi. Kendi hedefleri uğruna teröre başvurup, masumları katledenlerin ise ABD'yi yenemeyeceğini ve korkutamayacağını sözlerine ekledi.

ABD'yi güçlü kılan seyin içerisinde her dinden, dilden, ırktan, kültürden insanları barındırması olduğunu vurgulayan Obama, ABD'nin dünyada yepyeni bir barıs dönemi baslatmak için uğras vereceğini bildirdi.

Obama Müslüman dünyası ile ilişkilerde karşılıklı çıkar ve saygının esas alınacağını belirtti. Kendi toplumlarının içinde bulunduğu durumdan Batı'yı sorumlu tutmak isteyerek dünyada yeni çatısmalar yaratmak isteyen liderlere "Halkınız sizi yıktıklarınıza değil, yaptıklarınıza bakarak yargılayacaktır" dedi.

Dünyanın yoksul ülkelerine yardım vaadinde bulunan Obama, kendi sınırları dışındaki acılara kayıtsız kalamayacaklarını ve dünyanın doğal kaynaklarını sonuçlarını düşünmeksizin tüketemeyeceklerini söyledi. Kendisini Kongre binası önünde izleyen milyonlarca insanın alkışları arasında ABD'nin en derin yarasına, ırk ayrımcılığına değinerek "Bundan 60 yıl önce lokantada yemek yemesine izin verilmeyen bir babanın oğlu bugün bu ulusun en kutsal yeminini ediyor" dedi. Obama, konuşmasını, ABD'yi bekleyen bütün zorlukların ABD halkının göstereceği vatandaşlık sorumluluğu ile asılacağını söyleyerek noktaladı.

Obama'nın Adalet Bakanı'ndan Açıklama: "Sulu Sorgu İşkencedir"

Obama'nın Adalet Bakanı Eric Holder, adaylığının onayı için toplanan Senato Adalet Komitesi'nin oturumunda yaptığı açıklama ile Bush Yönetimi ile Obama Yönetimi arasındaki özellikle insan hakları bağlamındaki keskin politika değişikliğinin somut sinyallerini verdi. Holder, Beyaz Saray ve CIA'nın "iskence değildir" dediği "boğulma hissi yaratacak şekilde bezle kaplı yüze su dökme" (waterboarding) tekniğini iskence olarak niteledi. "Baskanın, istihbarat yetkililerine, terör zanlılarına iskence yapması için yasal koruma tanıma yetkisinin olup olmadığı" sorusunu ise "Baskan dahil hiçkimse yasaların üzerinde değildir. ABD Baskanının görevi yasaları uygulamaktır. Simdiye dek yapılanlar rahatsızlık vericidir. Yeni dönemde, sorgulama tekniklerinin uluslararası anlaşmalara uygun olmasını garanti edeceğiz" şeklinde cevapladı. Guantanamo'ya ilişkin soruları ise net bir tarih vermeden Guantanamo'nun kapatılacağını ifade ederek yanıtladı.

Obama Yönetimi'nin İnsan Hakları konusunda takındığı tavır pek çok insan hakları örgütüne coskuyla karşılanırken, Bush'un CIA Başkanı Michael Hayden ve Baskan Yardımcısı Dick Cheney'nin Guantanamo meselesi ve "waterboarding" de dahil çeşitli iskenceci sorgulama tekniklerine dair takındığı tavır gerek bu örgütlerin gerekse Washington'daki baska çevrelerin iskence tekniklerine onay veren ve uygulayanların savaş suçlusu olarak yargılanmasını gündeme getirmesine neden oldu. Eric Holder, tekniği onaylayan ve

uygulayan Bush Yönetimi yetkililerinin yargılanmasına ilişkin sessizliğini korudu.

İspanya Engizisyon döneminde ve Kamboçya'da sıklıkla kullanılan "waterboarding" tekniği, Bush'un ilk Savunma Bakanı Ronald Rumsfeld'in onayı ile CIA tarafından 2001 yılından itibaren Guantanamo'daki esirlere uygulanmıştı. Bush Yönetimi'nde CIA Başkanlığı yapmış olan Michael Hayden yaptığı açıklamada iskenceyi savunarak, bu tekniğin oldukça ise yaradığını ve "programın maksimum bilgi sağladığını" ifade etti. Hayden, 100'e yakın esiri sorguladıklarını fakat tekniğin sadece El Kaide zanlısı üç kişiye uygulandığını iddia ederken, pek çok eski ve halen görevde olan istihbarat yetkilisinin Kasım 2005'te ABC televizyonuna bu sayının iddia edilenin çok daha üzerinde olduğunu söylediği belirtiliyor. Gelen tepkiler sonucu "waterboarding" tekniği 2006'da yasaklanmıştı.

CNN'de Wolf Blitzer'in programına katılan Dick Cheney de tekniğin iskence olmadığını savundu. Bu teknik sayesinde El Kaide mensuplarını isbirliğine zorlayıp, örgüt hakkında önemli bilgiler aldıklarını belirtti. Bu tekniğin, yönetimin önemli kademelerince onaylandığını ve bu doğrultuda isletildiğini söyleyen Cheney, Blitzer'in "Gerekse yeniden bu tekniğin uygulanmasını onaylar mıydınız?" sorusuna "Kesinlikle onaylardım" şeklinde cevap verdi.

Hillary Clinton'ın Konfirmasyon Oturumu Senato'nun Dış İlişkiler Komitesinde Gerçekleştirildi

14 Ocak Salı günü Senato'nun Dış İlişkiler Komitesi'nde yapılan konfirmasyon oturumunda Hillary Clinton, esi Bill Clinton'ın yabancı ülke ve kurumlardan aldığı milyonlarca dolarlık bağışlar konusunda sorguya çekildi. Oturum sırasında Senatör Richard Lugar, bu durumun yabancı hükümetlerin bağış karşılığında ABD Dışisleri'nden bir takım tavizler almasına yol açabileceğine dair endiselerini dile getirdi. Lugar, Clinton Vakfı'nın aktivitelerinin ve

kaynaklarının düzenli bir biçimde kontrol edilmesi gerektiğini belirtti. Hillary Clinton'ın resmen Dışisleri Bakanlığına aday olarak gösterilmesinden önce Obama ve ekibi, Bill Clinton'ın vakfının her yıl düzenli olarak bağış yapan kurumları rapor etmesini öngören bir anlasma metni önermiş ve metin 12 Aralık'ta imzalanmıştı.

Clinton, oturum sırasında geleneksel İsrail yanlısı tutumunu sürdürmesine rağmen, Gazze'de olan son

olaylar karşısında durumun insani boyutuna dikkat çekerek Obama Yönetimi'nin İsrail'e karşı, Bush Yönetimi'nden çok daha az tavizkar olacağını sinyallerini verdi. Gazze'de ve İsrail'de yaşamını kaybeden sivillere vurgu yapan Clinton, yaşanan trajik olayların Orta Doğu'da kalıcı bir barışa ne kadar ihtiyaç duyulduğunun bir göstergesi olduğunu ve bu barışın içerisinde bir Filistin Devleti'ni barındırması gerektiğini vurguladı. Diğer yandan, siddetten vazgeçmediği ve İsrail'i tanımadığı sürece Hamas ile pazarlığa oturmayacağını da altını çizdi. Yeni yönetimi dış politika bağlamında Bush Yönetimi'nden ayıracak en temel noktanın ne olduğunun sorulması üzerine "diplomasiye ağırlık verilecek" diyen Clinton, yeni yönetimle birlikte silahlanmadan nükleer silahsızlanmaya pek çok konuda Dışisleri ve diplomatların Pentagon ile eşit düzeyde inisiyatif alacağını söyledi. Savunma Bakanı Robert Gates'in önemin en büyük işaretlerinden biri olduğunu belirtti.

Dışisleri Bakanlığı bütçesinin artırılmasına dair verdiği desteğin, Obama Yönetimi'nin diplomasiye vereceği önemin en büyük işaretlerinden biri olduğunu belirtti. Clinton, ayrıca ABD'nin Kuzey Kore ile Çin, Japonya, Rusya ve Güney Kore'yi de içine alan çok taraflı diyalog sürecine gireceğini, İran ile de diplomatik kanalların zorlanacağını belirtti. Irak'ın yeniden yapılandırılmasından global ısınmaya pek çok farklı konuda soruları yanıtlayan Clinton, dış politika önceliğinin Gazze krizi olacağını vurguladı. Bes saat süren oturumda dış politikaya dair pek çok şey konuşulsa da, oturumun asıl gündem maddesi Bill Clinton'ın yabancı hükümetlerden kabul ettiği bağışlar oldu. Oturumun sonunda Clinton'un Dışisleri Bakanlığı Senato Dışisleri Komisyonu tarafından onaylandı. Atamanın Senato tarafından da onaylanması gerekiyor.

Senato'dan Obama'nın Atamalarına Onay

Senato, Başkan Obama'nın Kabine düzeyinde yaptığı 7 atamayı onaylarken Hillary Clinton'ın atamasına dair oylamayı Cumhuriyetçi kanattan gelen bir itiraz sebebiyle erteledi. Ertelemenin ardında yatan sebebin Cumhuriyetçi Senatör John Cornyn'nin Bill Clinton'ın vakfına dair daha detaylı finansal bilgi toplama talebi olduğu belirtildi. Clinton'ın ataması ise diğerlerinden 1 gün sonra onaylandı.

Senato tarafından onaylanan 7 atama ise şöyle:

Steven Chu: Enerji Bakanı

Arne Duncan: Eğitim Bakanı

Janet Napolitano: İç Güvenlik Bakanı

Ken Salazar: İçişleri Bakanı

Peter R. Orszag: Bütçe ve Yönetim Ofisi Direktörü

Eric K. Shinseki: Gaziler Bakanı

Tom Vilsack :Tarım Bakanı

Merkez: 74 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 80050 İstanbul Türkiye Tel: 90 212 249 1102 Faks: 90 212 249 0913

Washington D.C.: 1250 24th Street NW Suite 300 Washington D.C. 20037 U.S.A. Tel: 1 202 776 7770 Faks: 1 202 776 7771

Ankara: İran Caddesi No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 1011 Faks: 90 312 428 8676

Avrupa Birliği: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels Belçika 32 2 736 4047 Faks: 32 2 736 3993

Berlin: Maerkisches Ufer 28 10179 Berlin Mitte Almanya Tel: 49 30 28 878 63 00 Faks: 49 30 28 878 63 99

Paris: 33 Rue de Galle 75116 Paris France Tel: 33 1 44 43 55 35 Faks: 33 1 44 43 55 46

Pekin: Lufthansa Center, EUCCC/S- 123 Liangmaqiao Rd. Chaoyang- Beijing 100016 Tel:861064622066 Faks:861064622067